

УДК 664.330

JEL Z31, L83

DOI 10.32782/2786-765X/2025-11-12

Горбач С.В.здобувач третього рівня вищої освіти,
Національний університет харчових технологій
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-4652-8727>

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У статті розкрито сировинні загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості: нестача якісної сировини через скорочення виробництва у певних регіонах; залежність від сезонності постачання сільськогосподарської сировини; коливання цін на зернові, молоко, м'ясо, олійні та інші культури; залежність від імпорту окремих компонентів (добавки, упаковка, спеції, ферменти); ризики неврожаю внаслідок кліматичних змін і воєнних дій. Виявлено енергетичні загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості: висока енергозатратність технологічних процесів; підвищення тарифів на електроенергію, газ і тепло; застарілі технології, що не відповідають сучасним стандартам енергоефективності; перебої з енергопостачанням, особливо в регіонах, наближених до зон бойових дій; недостатнє використання альтернативних джерел енергії, зростання тарифів на енергоносії. Узагальнено фінансово-економічні загрози підприємств харчової промисловості: інфляційний тиск, що зменшує купівельну спроможність населення; зростання процентних ставок і обмежений доступ до кредитів; коливання валютного курсу, які впливають на імпорتنу складову; підвищення вартості логістики та палива; ризики неплатоспроможності контрагентів та зниження їх купівельної спроможності; зниження ефективності діяльності підприємств. Аргументовано, що серед інших загроз економічній безпеці підприємств харчової промисловості варто розглядати наступні: посилення конкуренції (домінування великих виробників, посилення імпорту, зростання вимог до якості); логістичні проблеми (руйнування транспортної інфраструктури, блокування портів, зростання витрат на перевезення); кадри (відтік кваліфікованих кадрів за кордон, нестача фахівців технічних спеціальностей); військові дії (руйнування інфраструктури, релокація виробництва, дефіцит кадрів, перебої з логістикою).

Ключові слова: загрози, економічна безпека, підприємства харчової промисловості, рівень, внутрішні і зовнішні чинники.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток харчової промисловості України відбувається в умовах посилення як внутрішніх, так і зовнішніх викликів, що безпосередньо впливають на рівень її економічної безпеки та стабільність функціонування підприємств. Галузь перебуває у стані трансформації, зумовленої структурними змінами на ринку, нестабільністю цінової кон'юнктури, зростанням вартості енергоресурсів та порушенням логістичних ланцюгів постачання. У таких умовах підприємства харчової промисловості стикаються з багатофакторним середовищем загроз, що вимагає системного аналізу та впровадження ефективних механізмів управління загрозами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сутності, складових, факторів формування та оцінювання економічної безпеки підприємств розглядали науковці . Г.А. Андрощук, Б. Ф. Байда, В.Г. Дашенко, С.І. Камінський, Ю. М. Кушнірчук, М.С. Лаптев, О.М. Ляшенко, І.А. Маркіна, І.О. Макаренко, Л. С. Шевченко та інші. Разом із тим, особливої гостроти в умовах повномасштабного вторгнення на територію України набувають питання аналізу та узагальнення загроз

та небезпек у діяльності підприємств харчової промисловості.

Метою статті є проведення аналізу загроз економічній безпеці підприємств харчової промисловості.

Виклад основного матеріалу. Багатофакторне середовище загроз для підприємств харчової промисловості України являє собою сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, які взаємопов'язані між собою та впливають на стабільність функціонування, конкурентоспроможність і економічну безпеку підприємств галузі. У сучасних умовах воєнних, економічних і технологічних трансформацій ці загрози набувають системного характеру, охоплюючи всі елементи виробничо-господарської діяльності [1].

Харчова промисловість є однією з найбільш чутливих до коливань у сировинному секторі економіки, оскільки, значна частина підприємств залежать від поставок сільськогосподарської продукції, яка формується під впливом сезонності, кліматичних умов, зміни цін на добрива, паливо та транспорт [2]. В умовах війни й руйнування аграрної інфраструктури в південних і східних регіонах України виникла дестабілізація ланцюгів постачання

зернових, олійних та молочної сировини, що призвело до зростання собівартості виробництва. Крім того, зменшення площ під посівами окремих культур (зокрема цукрових буряків, кукурудзи) посилює залежність підприємств харчової промисловості від імпортової сировини, знижуючи їх продовольчу незалежність та економічну стійкість (рис. 1).

Більшість виробничих процесів у харчовій промисловості є енергоємними (термічна обробка, сушіння, охолодження, стерилізація, заморожування тощо). Після 2022 року підприємства галузі зіткнулися з різким

зростанням тарифів на електроенергію та природний газ, а також із ризиком перебоїв у постачанні енергії через пошкодження енергетичної інфраструктури, що зумовило підвищення собівартості готової продукції на 15–30% [3], що, своєю чергою, зменшує їхню конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринках. Недостатній рівень енергоефективності, застарілі технології та низький рівень впровадження відновлюваних джерел енергії залишаються одними з ключових обмежень у забезпеченні економічної безпеки галузі (рис. 2).

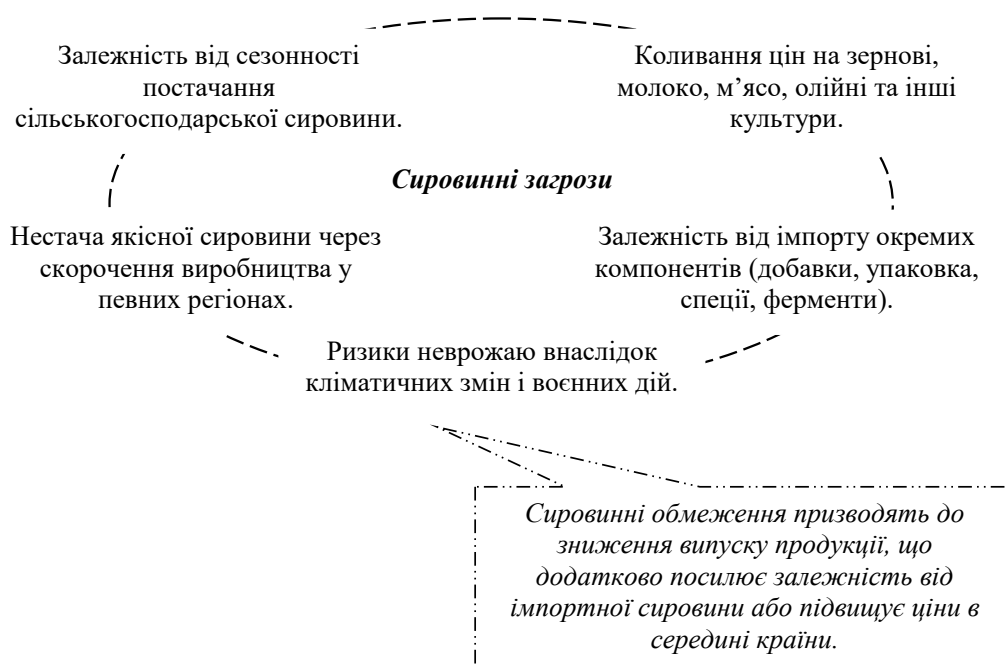

Рис. 1. Сировинні загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості

Джерело: розробка автора

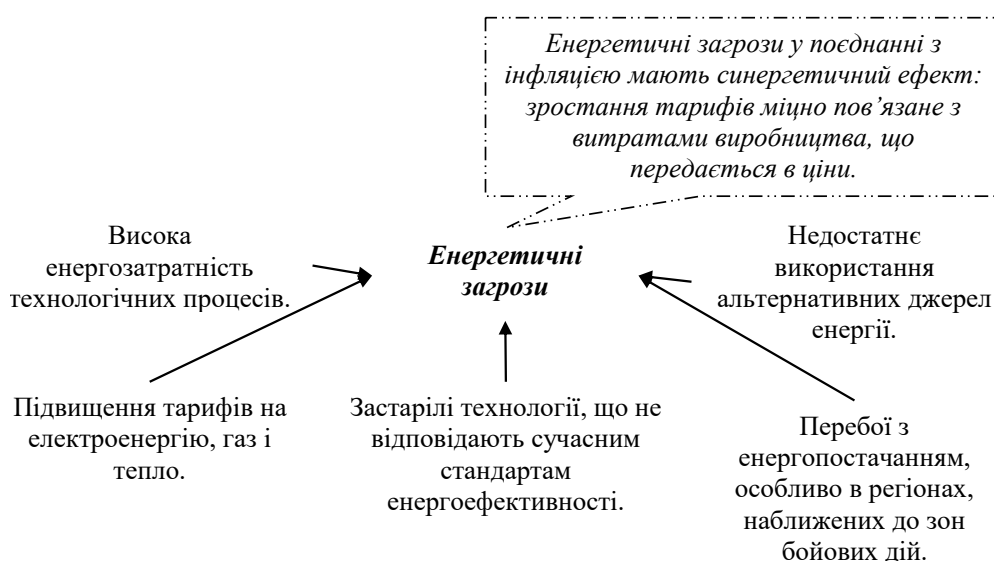

Рис. 2. Енергетичні загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості

Джерело: розробка автора

Тривала інфляція, девальвація національної валюти та зростання вартості кредитних ресурсів негативно впливають на фінансову стабільність підприємств харчової промисловості (у травні 2025 року ціни на продовольство та безалкогольні напої зросли на 22,1%; яйця – на 86 %, овочі – на 35,7 %, соняшникова олія – на 35,4 % [4]). Високі відсоткові ставки обмежують інвестиційну активність, ускладнюють модернізацію виробничих потужностей та оновлення технологічного обладнання, а зниження купівельної спроможності населення призводить до скорочення попиту на окремі категорії продуктів, що створює ланцюговий ефект зменшення прибутковості підприємств і зростання загрози втрати їхньої платоспроможності (рис. 3).

Внутрішній ринок харчових продуктів характеризується високим рівнем конкуренції, насамперед серед великих інтегрованих корпорацій, які мають власну сировинну базу, налагоджені логістичні канали та доступ до міжнародних ринків [5]. Малі та середні підприємства часто програють у ціновій боротьбі, не маючи достатнього фінансового резерву для протидії коливанням кон'юнктури. Водночас на зовнішніх ринках українські виробники стикаються з жорсткими санітарними та

технічними стандартами, протекціоністською політикою окремих країн, що ускладнює експорт продукції. Висока конкуренція вимагає від підприємств активної диверсифікації, підвищення якості, інноваційності та екологічності виробництва.

Повномасштабна війна створила безпрецедентний рівень загроз для економічної безпеки харчових підприємств, зокрема, руйнування виробничих потужностей, мінування сільськогосподарських угідь, окупації територій, порушення логістичних ланцюгів, а також дефіциту трудових ресурсів через мобілізацію та міграцію [6]. Зростання витрат на безпеку, страхування, релокацію виробництва, збереження персоналу суттєво підриває фінансову стійкість підприємств. Разом із тим, воєнні ризики підштовхнули бізнес до адаптації бізнес-моделей, пошуку нових ринків збуту та впровадження гнучких стратегій управління ризиками.

Після блокування частини морських портів, обмеження транзиту через західні кордони та руйнування транспортної інфраструктури значно ускладнилася система постачання сировини та реалізації готової продукції. Зростання вартості транспортування, дефіцит складських потужностей, нестача

Рис. 3. Фінансово-економічні загрози підприємств харчової промисловості

Джерело: розробка автора

спеціалізованого транспорту для перевезення продуктів харчування призводять до зниження ефективності виробничо-збутових ланцюгів. У результаті зростають витрати на логістику, подовжується цикл обороту капіталу, зменшується ліквідність підприємств. Вирішення цієї проблеми вимагає розвитку альтернативних логістичних маршрутів, зокрема використання залізничного транспорту та нових прикордонних терміналів.

Ключові загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості України мають комплексний характер і охоплюють як внутрішні, так і зовнішні чинники, що безпосередньо впливають на стабільність, прибутковість і конкурентоспроможність

підприємств галузі. Аналіз показує, що кожна із виявлених загроз формує певні виклики для менеджменту, фінансової стійкості та виробничої діяльності, а отже потребує цілеспрямованих заходів нейтралізації (табл. 1).

Однією з головних проблем зміцнення економічної безпеки підприємств харчової промисловості залишається сировинна залежність, яка зумовлена сезонністю поставок аграрної продукції, коливанням цін та скороченням сільськогосподарських площ унаслідок воєнних дій, що створює загрозу перебоїв у виробництві, підвищення собівартості продукції та навіть зупинки окремих виробничих ліній [2]. Для мінімізації впливу цього чинника доцільним є диверсифікація постачальників,

Таблиця 1

Ключові загрози економічній безпеці підприємств харчової промисловості та напрями їх нейтралізації

Загроза / Сутність проблеми	Наслідки для підприємства	Можливі шляхи нейтралізації (заходи)
Сировинна залежність (залежність від сезонних поставок аграрної продукції, коливання цін на сировину, скорочення сільськогосподарських площ)	Нестабільність виробництва, зростання собівартості, ризик зупинки виробництва	– Диверсифікація постачальників – Формування довгострокових контрактів – Розвиток власної сировинної бази – Використання систем моніторингу ринку сировини
Висока енергозатратність (застарілі технології, енергоємні процеси, зростання тарифів на енергоносії)	Збільшення витрат, зниження рентабельності, втрати конкурентних переваг	– Впровадження енергоощадних технологій – Модернізація обладнання – Використання альтернативних джерел енергії (біогаз, сонячна, тепла)
Інфляційні процеси (підвищення вартості ресурсів і послуг, девальвація гривні, зниження купівельної спроможності споживачів)	Зменшення обсягів продажу, скорочення прибутковості, загроза втрати ліквідності	– Гнучке ціноутворення – Оптимізація витрат – Застосування хеджування валютних ризиків – Використання програм державної підтримки
Посилення конкуренції (домінування великих виробників, посилення імпорту, зростання вимог до якості)	Зниження частки ринку, втрата клієнтів, падіння прибутковості	– Впровадження систем управління якістю (ISO, HACCP) – Розвиток бренду та маркетингових стратегій – Розширення асортименту, інноваційна продукція – Вихід на нові ринки збуту
Військові дії (руйнування інфраструктури, релокація виробництва, дефіцит кадрів, перебої з логістикою)	Переривання виробничих процесів, втрати активів, скорочення обсягів виробництва	– Диверсифікація виробничих потужностей (регіональна) – Створення резервних планів – Інвестування у системи безпеки та страхування – Гнучке планування виробництва
Логістичні проблеми (руйнування транспортної інфраструктури, блокування портів, зростання витрат на перевезення)	Затримки постачання, збільшення обороту капіталу, втрати клієнтів	– Розвиток альтернативних маршрутів (залізничних, автомобільних, річкових) – Кооперація з логістичними компаніями – Інвестування у власні логістичні рішення та склади
Фінансова нестабільність (обмежений доступ до кредитів, високі відсоткові ставки, зниження прибутковості)	Неможливість фінансувати розвиток, інвестиційна пасивність	– Оптимізація фінансових потоків – Пошук зовнішніх джерел фінансування (гранти, інвестори) – Використання факторингу, лізингу – Удосконалення системи внутрішнього контролю
Кадри (відтік кваліфікованих кадрів за кордон, нестача фахівців технічних спеціальностей)	Зниження продуктивності, втрата технологічної компетентності	– Програми навчання та мотивації персоналу – Гнучкі форми зайнятості – Залучення молодих фахівців через дуальну освіту

Джерело: сформовано автором [2; 3; 4; 7; 8]

укладання довгострокових контрактів, розвиток власної сировинної бази, а також використання систем моніторингу ринку сировини для прогнозування змін.

Не менш вагомою загрозою виступає висока енергоємність виробництва. Через зростання тарифів на енергоносії та використання застарілого обладнання підприємства стикаються зі значним зростанням витрат, що знижує їхню рентабельність і конкурентоспроможність. Подолати цю проблему можливо шляхом впровадження енергоощадних технологій, модернізації виробничих потужностей, використання альтернативних джерел енергії – таких як біогаз, сонячна або теплова енергія.

Інфляційні процеси та девальвація національної валюти безпосередньо впливають на фінансові результати діяльності, оскільки, зростання цін на ресурси й послуги, поряд із зниженням купівельної спроможності населення, призводить до скорочення прибутковості та підвищує ризик втрати ліквідності. Ефективним механізмом протидії є гнучке ціноутворення, оптимізація витрат, хеджування валютних ризиків, а також залучення державних програм підтримки бізнесу.

Значний вплив має і посилення конкуренції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Домінування великих виробників, активний імпорт і зростання вимог споживачів до якості продукції створюють тиск на малий і середній бізнес [7]. Вихід із цієї ситуації полягає у впровадженні систем управління якістю (ISO, HACCP), розвитку бренду, інноваційній диверсифікації асортименту та виході на нові ринки збуту.

Одним із найбільш деструктивних факторів сьогодення залишаються військові дії, які призводять до руйнування інфраструктури, релокації виробництв, дефіциту кадрів і перебоїв у логістиці, що викликає втрати активів, скорочення обсягів виробництва і загрожує зупинкою діяльності окремих підприємств. Для зниження впливу цього чинника необхідно диверсифікувати виробничі потужності за регіонами, створювати резервні плани безперервності діяльності, інвестувати у страхування та безпеку, а також застосовувати гнучке планування виробничих процесів.

Не менш суттєві наслідки мають логістичні проблеми, зокрема руйнування транспортної інфраструктури, блокування портів і зростання вартості перевезень, що призводить до затримок постачання, збільшення обороту капіталу й втрати клієнтів [8]. Вихід полягає у розвитку альтернативних транспортних

маршрутів, кооперації з логістичними компаніями, створенні власних складів та інвестуванні у сучасні логістичні рішення.

Варто зацентрувати на тому, що фінансова нестабільність, обмежений доступ до кредитних ресурсів і високі відсоткові ставки ускладнюють інвестиційну діяльність підприємств. Подолати ці бар'єри можливо шляхом оптимізації фінансових потоків, пошуку зовнішніх джерел фінансування (гранти, інвестори), удосконалення внутрішнього контролю та системи управління фінансовими ризиками а також використання таких інструментів, як факторинг і лізинг.

Окрему увагу слід приділити кадрам (відтік кваліфікованих працівників за кордон та дефіцит технічних спеціалістів), нестача на підприємствах яких негативно впливає на загальну продуктивність праці та технологічний розвиток галузі [10]. Для вирішення проблеми слід розробляти програми підготовки й мотивації персоналу, запроваджувати гнучкі форми зайнятості та співпрацювати з освітніми закладами в межах дуальної освіти.

Висновки. Отже, економічна безпека підприємств харчової промисловості залежить від низки чинників, нейтралізувати негативний вплив яких можливо за рахунок запровадження сукупності заходів, зокрема: диверсифікація постачальників; формування довгострокових контрактів; розвиток власної сировинної бази; використання систем моніторингу ринку сировини; впровадження енергоощадних технологій; модернізація обладнання; використання альтернативних джерел енергії; гнучке ціноутворення; оптимізація витрат; застосування хеджування валютних ризиків; використання програм державної підтримки; впровадження систем управління якістю (ISO, HACCP); розвиток бренду та маркетингових стратегій; розширення асортименту; вихід на нові ринки збуту; диверсифікація виробничих потужностей; створення резервних планів; інвестування у системи безпеки та страхування; гнучке планування виробництва; розвиток альтернативних маршрутів (залізничних, автомобільних, річкових); кооперація з логістичними компаніями; інвестування у власні логістичні рішення та склади; оптимізація фінансових потоків; пошук зовнішніх джерел фінансування (гранти, інвестори); використання факторингу, лізингу; удосконалення системи внутрішнього контролю; програми навчання та мотивації персоналу; гнучкі форми зайнятості; залучення молодих фахівців через дуальну освіту.

Бібліографічний список

1. Захарова Н.Ю. Управління ризиками на підприємстві: сутність, підходи та методи. *Бізнес Інформ*. 2023. № 1. С. 203–209. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-1-203-209>, URL: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2023&abstract=2023_01_0, https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-1_0-pages-203_209.pdf.
2. Лошенко О.В., Мурована Т.О. Ризики ведення бізнесу в умовах воєнного стану та шляхи їх подолання. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.44>, URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/61>, <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1166/1175>.
3. OECD. URL: https://www.oecd.org/en/publications/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2023_b14de474-en/full-report/ukraine_f74ea705.html?utm_source=chatgpt.com.
4. AgroNews.ua. URL: https://agronews.ua/en/news/prices-in-ukraine-have-increased-by-16/?utm_source=chatgpt.com.
5. Немченко В.В., Немченко Г.В. Управління харчовими підприємствами: екологічні ризики. *Зб. тез доп. 80-ї наук. конф. викл. акад.*, Одеса, 7-8 трав. 2020 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій; під заг. ред. Б.В. Єгорова. Одеса: ОНАХТ, 2020. С. 344–345. URL: <https://card-file.ontu.edu.ua/handle/123456789/13687>.
6. Єрмак С.О., Шелевер А.М. Управління ризиками підприємства в сучасних умовах господарювання. *Україна – територія можливостей для розвитку підприємництва: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Економічні перспективи підприємництва в Україні»*. (26-27 жовтня 2017 р., м. Ірпінь): у 2 ч. Ірпінь: Університет ДФС України, 2017. Ч. 2. 543 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 101). С. 81–83. URL: <https://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/Частина-2-Збірник.pdf>.
7. Зубков Р.С., Завгородній А.В., Долинська О.О. Основні фактори впливу на продовольчу безпеку економіки регіону. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія: Економічні науки*. 2020. № 3. С. 304–316. DOI: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2020-3-304>, URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/4740f18e-bca1-42e0-ba2a-89112f4a54bb/content>.
8. Фурса В.А. Як змінилася логістика в Україні під час війни. *Актуальні питання фінансової безпеки: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Вінниця, 27 берез. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 200–202. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16501>.
9. Бойко В., Бойко Л. Продовольча безпека та ризики для аграрного виробництва під час війни в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27>, URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/41>, <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1552/1493>.

References

1. Zakharova N.Yu. (2023). Upravlinnia ryzykamy na pidpriemstvi: sutnist, pidkhody ta metody [Risk Management in the Enterprise: The Essence, Approaches, and Methods]. *Biznes Inform – Business Inform*. Vol. 1. Pp. 203–209. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-1-203-209>, Available at: https://www.business-inform.net/annotated-catalogue/?year=2023&abstract=2023_01_0, https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-1_0-pages-203_209.pdf.
2. Losheniuk O., Murovana T. (2023). Ryzyky vedennia biznesu v umovakh voiennoho stanu ta shliakhy yikh podolannia [Risks of doing business under martial law and ways to overcome them]. *Efektivna ekonomika*. Vol. 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.44>, Available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/61>, <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1166/1175>.
3. OECD. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2023_b14de474-en/full-report/ukraine_f74ea705.html?utm_source=chatgpt.com.
4. AgroNews.ua. Available at: https://agronews.ua/en/news/prices-in-ukraine-have-increased-by-16/?utm_source=chatgpt.com.
5. Nemchenko V.V., Nemchenko H.V. (2020). Upravlinnia kharchovymy pidpriemstvamy: ekolohichni ryzyky. *Zb. tez dop. 80-yi nauk. konf. vykl. akad.*, Odesa, 7–8 trav. 2020 r. / Odes. nats. akad. kharch. tekhnolohii; pid zah. red. B.V. Yehorova. Odesa: ONAKhT. Pp. 344–345. Available at: <https://card-file.ontu.edu.ua/handle/123456789/13687>.
6. Yermak S.O., Shelever A.M. (2020). Upravlinnia ryzykamy pidpriemstva v suchasnykh umovakh hospodariuvannia. *Ukraina – terytoriiia mozhlyvostei dlia rozvytku pidpriemnytstva: zbirnyk materialiv mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii “Ekonomiczni perspektivy pidpriemnytstva v Ukraini”*. (26–27 zhovtnia 2017 r., m. Irpin): u 2 ch. Irpin: Universytet DFS Ukrainy. Ch. 2. 543 p. (Seriiia “Podatkova ta mytna sprava v Ukraini”, t. 101). Pp. 81–83. Available at: <https://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/Chastyna-2-Zbirnyk.pdf>.
7. Zubkov R., Zavgorodniy A., Dolynska O. (2020). Osnovni faktory vplyvu na prodovolchu bezpeku ekonomiky rehionu [Main factors of influence on food security of the region's economy]. *Visnyk KhNAU*

- im. V.V. Dokuchaieva. Seriia: Ekonomichni nauky. Vol. 3. Pp. 304-316. DOI: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2020-3-304>, Available at: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/4740f18e-bca1-42e0-ba2a-89112f4a54bb/content>
8. Fursa V.A. (2023). Yak zminyasia lohistyka v Ukraini pid chas viiny. *Aktualni pytannia finansovoi bezpeky: zb. tez dop. Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (m. Vinnytsia, 27 berez. 2023 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav, Nauk. park "Nauka ta bez-peka". Vinnytsia: KhNUVS. Pp. 200-202. Available at: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16501>.
9. Boiko V., Boiko L. (2022). Prodovolcha bezpeka ta ryzyky dlia aharnoho vyrobnytstva pid chas viiny v Ukraini [Food security and risks for agricultural production during the war in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. Vol. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-27>, Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/41>, <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1552/1493>

Serhii Horbach

Postgraduate Student,

National University of Food Technologies

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-4652-8727>

ANALYSIS OF THE MAIN THREATS TO THE ECONOMIC SECURITY OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

The article argues that the multifactorial threat environment for food industry enterprises in Ukraine is a set of internal and external factors that are interconnected and affect the stability of functioning, competitiveness, and economic security of enterprises in the industry. The article reveals raw material threats to the economic security of food industry enterprises: lack of quality raw materials due to reduced production in certain regions; dependence on seasonality of agricultural raw material supply; fluctuations in prices for grains, milk, meat, oilseeds and other crops; dependence on imports of individual components (additives, packaging, spices, enzymes); risks of crop failure due to climate change and military operations. Energy threats to the economic security of food industry enterprises have been identified: high energy consumption of technological processes; increased tariffs for electricity, gas and heat; outdated technologies that do not meet modern energy efficiency standards; power supply interruptions, especially in regions close to combat zones; insufficient use of alternative energy sources, rising energy tariffs. The financial and economic threats to food industry enterprises are summarized: inflationary pressure, which reduces the purchasing power of the population; rising interest rates and limited access to credit; exchange rate fluctuations, which affect the import component; increasing costs of logistics and fuel; risks of insolvency of counterparties and reduction of their purchasing power; reduction of efficiency of enterprises. It is argued that among other threats to the economic security of food industry enterprises, the following should be considered: increased competition (domination of large producers, increased imports, increased quality requirements); logistical problems (destruction of transport infrastructure, blocking of ports, increase in transportation costs); personnel (drainage of qualified personnel abroad, shortage of specialists in technical specialties); military actions (destruction of infrastructure, relocation of production, shortage of personnel, disruptions in logistics).

Keywords: threats, economic security, food industry enterprises, level, internal and external factors.

Стаття надійшла: 17.09.2025

Стаття прийнята: 02.10.2025

Стаття опублікована: 31.10.2025